

20-03-2017

Til Økonomiudvalget

Opsamling på Økonomiudvalgets budgetseminar

I forbindelse med Økonomiudvalgets budgetseminar d. 24. og 25. januar 2017 bestilte udvalget svar på følgende spørgsmål i forbindelse med de forskellige oplæg samt drøftelser:

1. Kan der på Teknik- og Miljøforvaltningens område udarbejdes 4-årig anlægs- og investeringsplan inkl. boliger og infrastruktur?
2. Baggrund for udligningsdebatten.
3. Hvor stor en del af væksten skyldes befolkningsudvikling?
4. Kan der opstilles en faglig argumentation for og imod håndtagene til at bruge kvm på skoleområdet effektivt?
5. Hvordan er sammenhængen mellem grundkøbsstrategien, investeringsplanen og arbejdet med kommuneplanen?
6. Hvilken reetablering ligger inde i de eksisterende planer for metrobyggepladsen i Nørrebroparken?
7. Hvordan passer behovet på 1200 nye plejeboliger i 2025 sammen med, at antallet af 80+ årige når samme niveau som i 2015 i 2023?
8. Hvorfor er enhedsprisen for plejeboliger steget 10.000-15.000 kr. de seneste år?
9. Hvor stort et serviceløft på Sundhedsforvaltningens område har Københavns Kommune modtaget via tilskud fra staten de seneste år (ældre- og sundhedspakker)?
10. Hvor kommer stigningen i antallet af underretninger vedr. udsatte børn fra?
11. Hvor stor en del af de børn, der starter i skole og har behov for særlig/fokuseret sprogindsats, har ikke gået i hhv. vuggestue eller børnehave?
12. Redegørelse for forventede, øgede indtægter sfa. af stigende befolkningstal frem mod 2027.
13. Hvor stor en del af de stigende profiler er finansieret af investeringspuljen?
14. Hvad var råderummet, da budgetforhandlingerne for 2017 gik i gang?
15. Hvordan finansierer og periodiserer de øvrige 6-byer anlæg.
16. Kan Københavns Kommunes likviditet benyttes mere smart?
17. Kan omkostningsreduktionen på 10 pct. på anlæg forøges? Og kan reduktionen på Teknik- og miljøforvaltningens område forøges?
18. Oversigt over mindreforbruget på service i pct. for de enkelte forvaltninger.

Sagsnr.

2017-0073180

Dokumentnr.

2017-0073180-1

Sagsbehandler

Trine Overgaard Møller

Af vedlagte bilag fremgår svar på ovenstående. Svar på pkt. 15 udestår. Økonomiudvalget vil modtage svar på dette spørgsmål snarest muligt.

20-03-2017

Bilag 1

Anlægs- og investeringsplan for infrastruktur og almene boliger

Sagsnr.

2017-0074633

Svar fra Teknik- og Miljøforvaltningen:

Dokumentnr.

2017-0074633-1

I forlængelse af drøftelsen af Økonomiudvalget anlægs- og investeringsplan på Økonomiudvalgets budgetseminar d. 23. og 24. januar blev der stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen:

- Har Teknik- og Miljøforvaltningen planer om og mulighed for, at udarbejde en anlægsplan for infrastruktur og boliger og en 4 årig investeringsplan, som beskriver de økonomiske konsekvenser de første 4 år af anlægsplanen (infrastruktur og boliger)? Hvis det gøres ud fra samme struktur som den anlægs- og investeringsplan, der nu er lavet på kvm området, vil de to planer kunne kobles? Hvis I påtænker dette, hvad vil tidshorisonten i givet fald være?

Baggrunden for spørgsmålet er, at Økonomiforvaltningen har udarbejdet en anlægs- og investeringsplan med et ti-årigt perspektiv og ud fra, hvad der forventes ibrugtaget i løbet af de næste ti år. Planen blev udarbejdet op til forhandlingerne om budget 2017 og tænkes konsolideret og opdateret i forbindelse med budget 2018, så der fortsat er et ti-årigt perspektiv.

De enkelte fagforvaltninger har meldt deres behov ind ud fra befolkningsprognosen, og et fælles kendetegn er, at det i vid udstrækning handler om behov for bygninger, bortset fra tilknyttede friarealer samt behov for udendørs idrætsfunktioner.

Teknik- og miljøforvaltningens behov vedr. f.eks. parker og driftspladser er også delvist meldt ind, undtagen behov der vedrører infrastrukturanlæg eller almene boliger.

Såfremt Økonomiudvalget ønsker en investeringsplan over infrastruktur og almene boliger vil Teknik- og Miljøforvaltningen kunne udarbejde denne til juni 2017.

Infrastruktur

Det vil være muligt at lave en oversigt over de kommende infrastrukturbehov ud fra samme struktur som den foreliggende anlægs- og investeringsplan således, at anlæg der forventes ibrugtaget indenfor de næste ti år er med på listen. Det vil dog ikke udelukkende være befolkningsprognosen, der ligger til grund for vurderingen. I forhold til infrastrukturanlæg er der også behov for at se på klimaforhold, trafikikkerhed m.v. I og med at planlægningen af byens

udvikling ikke er fuldt fastlagt i hele ti-års perioden, vil det ikke være muligt at sige helt præcist, hvilke kommunale infrastrukturanlæg den videre udvikling, f.eks. i byudviklingsområderne, vil kunne medføre. Det vil også være nødvendigt årligt at revidere og opdatere planen for infrastruktur ud fra, hvordan de faktiske forhold udvikler sig, og ud fra ny viden, om f.eks. trafikstrømme, tilgængelighed og trafiksikkerhed, som der må komme. Ligeledes afhænger rækkefølgen af de allerede planlagte skybrudsprojekter af risiko og konsekvenser ved en skybrudssituation samt af muligheder og udfordringer ved at realisere de enkelte projekter.

Med disse forbehold for jævnlig revision og flere kriterier end befolkningsprognosen vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen, at det vil være muligt at strukturere anlægs- og investeringsplanen på infrastrukturområdet indenfor et ti-årigt perspektiv frem mod budget 2018.

Almene boliger

De kommunale investeringer i nye almene boliger adskiller sig fra de øvrige investeringer i anlægs- og investeringsplanen, idet det som hovedregel ikke er kommunen selv, der agerer bygherre eller grundkøber men en almen boligorganisation. Kommunens økonomiske forpligtelser, for så vidt angår tilvejebringelse af nye almene boliger, er i udgangspunktet afgrænset til ydelse af et såkaldt grundkapitallån, svarende til en fast andel af den samlede anskaffelsessum, og i nogle tilfælde ydelse af grundkøbslån til støtte til erhvervelse af byggegrunde, der i udgangspunkt ikke muliggør alment byggeri. Hertil kommer ydelse af kommunal garanti, som dog ikke har direkte økonomiske konsekvenser for kommunens økonomi.

Frem mod Overførselssagen 2016-2017 vil der, jf. Budget 2017, blive udarbejdet en redegørelse af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, som gør status på realiseringen af målsætningen om, at almene boliger skal udgøre 20 pct. af den samlede boligmasse frem til 2025. Redegørelsen giver ligeledes en status på finansieringsbehov, anvendelse af lokalplankrav og tilbageløb af grundkapitalmidler.

20-03-2017

Bilag 2

Baggrund for den kommende justering af udligningssystemet

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt en redegørelse for baggrunden for den kommende justering af udligningssystemet.

Sagsnr.

2017-0073180

Dokumentnr.

2017-0073180-5

Som følge af refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet fra 2016 skal udligningssystemet justeres for at undgå utilsigtede byrdefordelingsmæssige virkninger mellem kommunerne. Ifølge "Aftale om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet" skulle der gennemføres en tilpasning af udligningssystemet fra 2018. Fristen for arbejdes afslutning er imidlertid blevet forlænget med ét år. Det skyldes fremlæggelsen af et nyt ejendomsvurderingssystem, som vil få betydning for det kommunale udligningssystem, og der er derfor behov for, at konsekvenserne af et nyt ejendomsvurderingssystem indgår i arbejdet med udligningstilpasninger. Forlængelsen af arbejdet indebærer, at tilpasninger af udligningssystemet kan gennemføres med virkning fra tilskudsåret 2019.

Den kommende justering af udligningssystemet har givet sig udslag i en generel debat om udligningssystem i medierne og mellem kommunerne. Økonomiforvaltningens direktion står til rådighed for møder med de medlemmer af BR som ønsker viden om udligningssystemet samt den kommende justering heraf.

Vedlagt er kommissoriet for justeringen af udligningssystemet.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-4

Bilag 3

Befolkningsudviklingens betydning for væksten

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvor stor en del af væksten skyldes befolkningsudvikling?*

Fra 2007 til 2015 er BNP i Danmark steget med i gennemsnit 0,3 pct. om året, mens den gennemsnitlige årlige stigning i Region Hovedstaden har været 1,5 pct. i samme periode. I tabel 1 nedenfor er seks faktorerens bidrag til væksten angivet.

Tabel 1: Gennemsnitlig årligt bidrag til vækst i BNP i 2007-15, pct.

	Danmark	Region Hovedstaden
BNP	0,3	1,5
Heraf		
Befolkning - i alt 0-99+ år	0,5	1,0
Befolkning - andel i de erhvervsaktive aldre	-0,3	-0,3
Erhvervsfrekvens	-0,4	-0,4
Beskæftigelsesfrekvens	-0,1	-0,1
Arbejdstimer	-0,2	0,0
Arbejdstimeproduktivitet	0,8	1,2

Kilde: Københavns Kommune pba. Danmarks Statistik.

Anm: Andel i de erhvervsaktive aldre er andelen af befolkningen, som er i alderen 17-64 år. Erhvervsfrekvensen er andel af de 17-64 årlige, som enten er i beskæftigelse eller ledige og dermed erhvervsaktive. Beskæftigelsesfrekvensen er andelen af de erhvervsaktive, som er i beskæftigelse.

Isoleret set har udviklingen i befolkningen størrelse i alt fordelt over alle aldersgrupper bidraget til væksten i BNP med henholdsvis 0,5 pct. årligt og 1,0 pct. årligt i Danmark og Region Hovedstaden.

Når befolkningsvækstens bidrag til BNP væksten skal beregnes, er det dog ikke nok at se på effekten af befolkningsvæksten i alt fordelt over alle aldersgrupper. Det skyldes, at væksten kan være ujævn fordelt blandt aldersgrupperne. Fx kan en høj befolkningsvækst dække over en høj vækst blandt børn og ældre og nulvækst blandt de aldersgrupper, som typisk bidrager til produktionen. I det tilfælde vil befolkningsvæksten ikke øge produktionen. Derfor skal der korrigeres for, om de 17-64 årige, som ofte betegnes som de erhvervsaktive aldre, udgør en konstant andel af befolkningen i perioden. Fra 2007 til 2015 udgør de 17-64 årige en stadig mindre andel af befolkningen i alt, hvilket isoleret set har trukket væksten ned med -0,3 pct. årligt i både Danmark og Region Hovedstaden.

Befolkningsvækstens samlede bidrag til væksten i BNP kan nu beregnes som bidraget fra væksten i befolkningen i alt korrigeret for udviklingen i de erhvervsaktives andel af befolkningen.

Befolkningsvæksten har derfor samlet set bidraget med henholdsvis 0,2 pct. (0,5 pct. – 0,2 pct.) og 0,7 pct. (1,0 pct. – 0,3 pct.) til væksten i BNP i Danmark og Region Hovedstaden i perioden 2007 til 2015.

Befolkningsvæksten kan derfor forklare omkring halvdelen af væksten i BNP i perioden 2007-15. Derudover har udviklingen i erhvervsfrekvensen, beskæftigelsesfrekvensen, det gennemsnitlige antal arbejdstimer pr. beskæftigede samt produktiviteten pr. arbejdstime betydning for væksten i BNP. Disse fire faktorer bidrag gennemgås nedenfor.

Erhvervsfrekvensen måler, hvor stor en andel af de 17-64 årige, der er til rådighed for arbejdsmarkedet. Erhvervsfrekvensen er i perioden 2007-15 faldet i både Danmark og Region Hovedstaden og har dermed bidraget negativt til væksten. Faldet i erhvervsfrekvensen kan skyldes, at de unge i højere grad tager en uddannelse og dermed udskyder deres indtræden på arbejdsmarkedet i forhold til tidligere. En anden forklaring kan være, at de unge udgør en større andel af de personer, som er i de erhvervsaktive aldre. Da erhvervsfrekvensen varierer i forhold til alder fx relativt lav erhvervsfrekvens for de 17-25 årige, kan en anden aldersmæssig sammensætning med relativt flere unge, medføre en lavere erhvervsfrekvens for de 17-64 årige under et.

Beskæftigelsesfrekvensen måler, hvor stor en andel af de erhvervsaktive, som er i beskæftigelse. Dermed måler beskæftigelsesfrekvensen implicit ledigheden. Beskæftigelsesfrekvensen er faldet fra 2007 til 2015 både i Danmark og Region Hovedstaden. Den faldende beskæftigelsesfrekvens har bidraget negativt til væksten i BNP over perioden. Det er ikke overraskende, at beskæftigelsesfrekvensen er faldet siden 2007, hvor Danmark var i en højkonjunktur.

Det er ikke kun beskæftigelsen, som er interessant, når væksten skal forklares. Det antal timer, som de beskæftigede i gennemsnit arbejder i løbet af et år, har også betydning for, hvor meget der kan produceres. Det gennemsnitlige antal arbejdstimer pr. beskæftigede er faldet i Danmark og har været uændret i Region Hovedstaden. Det betyder, at udviklingen i arbejdstimer har bidraget negativt til væksten i Danmark, men ikke har haft betydning for BNP væksten i Region Hovedstaden.

Den sidste og vigtigste faktor med hensyn til væksten i BNP er arbejdstimeproduktiviteten. Arbejdstimeproduktiviteten angiver, hvor meget værdi der skabes pr. arbejdstime. Arbejdstimeproduktiviteten

har i gennemsnit bidraget til BNP væksten med henholdsvis 0,8 pct. i Danmark og 1,2 pct. i Region Hovedstaden fra 2007 til 2015.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0074353

Dokumentnr.
2017-0074353-1

Bilag 4

Anvendelse af kvm på skoleområdet mere effektivt

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Kan der opstilles en faglig argumentation for og imod anvendelse af de enkelte håndtag til at bruge kvm på skoleområdet mere effektivt?*

Svar fra Børne- og Ungdomsforvaltningen

Ad større skoledistrikter

Pædagogisk fagligt perspektiv

Skoledistrikter fastsættes af Borgerrepræsentationen og kan efter politisk ønske fx fremme, at kommunens skoler opnår en højere grad af elever med blandet socioøkonomisk og sproglig baggrund.

Elevsammensætningen kan bl.a. have betydning for elevernes læring, hvorfor hensynet er væsentligt.

En mere jævn fordeling af elever efter deres socioøkonomiske og sproglige baggrund vil efter den eksisterende budgetmodel også betyde en mere jævn fordeling af midler mellem skolerne, idet den eksisterende model tildeler flere midler til skoler med elever med svagere socioøkonomisk baggrund. Dette vil bidrage til et mere ensartet pædagogisk handlerum på de enkelte skoler.

Med den eksisterende model og praksis ændres distrikterne almindeligvis primært for at løse kapacitetsudfordringer. Ændringerne foretages i disse tilfælde som udgangspunkt ud fra et princip om mindste indgreb. Dette giver forældre en vis sikkerhed for, hvor de kan forvente deres barn skal gå i skole.

Afhængigt af den konkrete udformning vil en model med flere store eller et stort skoledistrikt også kunne tilgodese bestemte intentioner om fordeling af elever i endnu højere grad end det er tilfældet i dag, men vil kunne afføde usikkerhed blandt forældre om, hvor deres børn indskrives. Ændringer i kommunens skoledistrikter vil afhængigt af den konkrete udformning – primært afhængig af kriterierne for fordeling af elever – kunne ændre forældres tilslutning til folkeskolen, herunder ikke mindst blandt forældre med stærk socioøkonomisk baggrund. Disse overvejelser er også af pædagogisk betydning.

I forhold til betydningen af klassestørrelser har forskningen resultater, som peger i forskellige retninger. Der findes således veldokumenterede undersøgelser, som konkluderer, at klassestørrelse ikke har væsentlig betydning for elevers læring og rapporter, som giver det modsatte resultat. Opgaven med at identificere valide resultater kompliceres bl.a. af, at effekten af klassestørrelser kan være svær at isolere fra andre forhold, som har betydning for elevernes

læring og generelle udvikling. Det er forvaltningens vurdering, at det ud fra en common sense betragtning er rimeligt at antage, at klassekvotienten, når den når et vist omfang, har betydning – men også at betydningen er afhængig af den pædagogiske praksis og af gældende rammer og mål for undervisningen.

Driftsmæssig ressourceudnyttelse

Modellen giver bedre mulighed for at optimere klassestørrelserne og derved øge udnyttelsen af kommunens kvadratmetre, hvilket har en positiv betydning for skolernes økonomi, som derved gøres mere bæredygtig. Den giver også mulighed for at gennemføre en klasedannelse med mere ensartede klassekvotienter.

Øget kapacitet

Modellen vil give mulighed for at øge den samlede kapacitet - omfanget heraf vil afhænge af den konkrete udformning af modellen. Modellen forudsætter ikke, at de enkelte skoler gøres større, fx i form af en fælles ledelse for skoler på flere matrikler, og man kan derved bedre fastholde et miljø, hvor ledelsen opleves som nær og lokalt forankret.

Det skal desuden fremhæves, at det vil være en forudsætning for en model med alle eller flere skoler i et distrikt, at folkeskolelovens §36, stk. 2 om skoledistrikter fraviges. Dette er fx tilfældet for modellen, som i henvendelsen omtales som Gentoftmodellen. Modellen i Glotrup Kommune kræver ikke dispensation fra folkeskoleloven, idet der er tale om én skole med én skolebestyrelse, men hvor de tidligere separate skoler nu er afdelinger.

Ad. - Større skoler

Pædagogisk fagligt perspektiv

Der er ikke sikkert videnskabeligt belæg for, at skolers størrelse i sig selv har betydning for trivsel, faglige resultater mv., men større skoler rummer potentialer inden for en række områder som med rette håndtering og ledelse vil kunne udfoldes.

En samlet skole har pga. sin størrelse muligheder for at udbyde flere valgfag og bedre muligheder for teamsamarbejde og pædagogisk/faglig udvikling. En større skole og dermed et større skoledistrikt vil i nogle tilfælde også kunne fremme en mere blandet elevsammensætning og hermed medvirke til at skabe større sammenhæng i lokalområdet end to skoler med hver sit distrikt.

Der er blandt forældre nogen skepsis overfor store institutioner, herunder store skoler, idet det kan være opfattelsen, at de ikke skaber trygge rammer og tilhørsforhold. Dette er ikke mindst tilfældet, hvor to mindre skoler sammenlægges. Det er dog sådan, at skolebyggeri og renoveringer i København medtænker sådanne behov, fx ved at lade

bestemte årgange være knyttet til bestemte områder, etablere særlige indskolingsmiljøer og ved at fordele store og små elever på forskellige matrikler mv. Desuden gælder de samme overvejelser vedr. klassekvotienter som anført under afsnittet om større skoledistrikter.

Driftsmæssig ressourceudnyttelse

Større skoler giver øget mulighed for en mere effektiv ressourceudnyttelse, herunder som følge af bedre muligheder for at tilpasse antallet af klasser til antallet af elever, hvilket kan være hensigtsmæssigt i forbindelse med en eventuel udsivning af elever til andre skoler.

Øget kapacitet

Den effektive ressourceudnyttelse, som beskrevet i afsnittet ovenfor vil generelt bidrage til mere kapacitet, idet tilpasningen af antal klasser til elevmængden, frigiver kvadratmetre, som kan benyttes til at oprette nye klasser med nye elever.

Ad. - Skolesamarbejder (eks. overbygningsskoler)

Pædagogisk fagligt perspektiv

Skolesamarbejder rummer øgede muligheder for teamsamarbejde og pædagogisk/faglig udvikling. Der er som en del af 4-skolesamarbejdet på Amager bl.a. opnået erfaringer med overbygningsskoler. Her peger en evaluering på, at det er en god model, da skiftet til en udskolingsskole giver en række pædagogiske fordele og kan understøtte elevernes udvikling, herunder forberede dem på overgangen til en ungdomsuddannelse. Ligeledes har overbygningsskolen givet øget mulighed for at udbyde flere valgfag og etablering af udskolingslinjer, hvor eleverne i en treårig periode kan fokusere på et felt, de er særligt optaget af.

Desuden gælder de samme overvejelser vedr. klassekvotienter, som anført under afsnittet om større skoledistrikter.

Driftsmæssig ressourceudnyttelse

Større skoler giver øget mulighed for en mere effektiv ressourceudnyttelse som følge af bedre muligheder for at tilpasse antallet af klasser til antallet af elever, hvilket kan være hensigtsmæssigt i forbindelse med en eventuel udsivning af elever til andre skoler.

Det er en generel erfaring, at skolesammenlægninger og skolesamarbejder – fx som i 4-skolesamarbejdet på Amager – afføder behov for særlige indsatser i overgangsfasen – fx sikring af fælles skolekultur blandt personalet. Der vil også kunne være behov for ombygning af faglokaler og justering af eksterne læringsmiljøer til elevgrupperne, fx legepladser til yngre elever og loungefaciliteter til de ældre.

Øget kapacitet

Skolesammenlægninger og –samarbejder vil desuden i nogle tilfælde kunne øge skolernes samlede kapacitet, idet der kan være mulighed for at oprette yderligere spor.

Ad. - Systematisk brug af faciliteter uden for skolen

Pædagogisk fagligt perspektiv

Håndtering af kapacitetsbehovet gennem øget brug af eksterne læringstilbud vil fremme en række af intentionerne i folkeskolereformen og kan bidrage til elevernes læring og øge deres kendskab og interesse for at benytte byens kulturelle og idrætsmæssige tilbud. En fast udedag vil stille øgede krav til den enkelte skoles planlægning af personale, lokaler og skemaer, og det er vurderingen, at der er behov for et styrket erfaringsgrundlag før der tages stilling til, hvorvidt en sådan løsning kan være generel. En sådan løsning vil forventeligt give behov for ressourcetilførsel til transportudgifter og ekstra personale. Børne- og Ungdomsforvaltningen gennemfører de kommende år forsøg, som skal øge kommunens erfaringsgrundlag på dette område. De første erfaringer herfra forventes at foreligge i løbet af 2018.

For at modellen kan skabe øget kapacitet er det en forudsætning, at klasserne ikke længere har deres eget klasselokale da det enkelte klasselokale skal benyttes af flere klasser på forskellige tidspunkter i løbet af dagen (En klasse i klasselokalet og en klasse i udeskole). Der er i dag en kommunalpolitisk beslutning om, at elever til og med 6. klasse skal have deres eget klasselokale – kaldet ”hjemklasseprincippet”. Hjemklasseprincippet vil, afhængig af omfanget af udeskoledage, ikke kunne fuldt opretholdes, idet konceptet bl.a. indebærer, at flere klasser benytter det samme lokale. Ophævelse af hjemklasseprincippet vil i sig selv kunne give mulighed for at øge udnyttelsen af de eksisterende kvadratmeter – altså også uden udeskole.

Driftsmæssig ressourceudnyttelse

Systematisk brug af faciliteter uden for skolen giver mulighed for at bruge ressourcer på personale rettet mod undervisning frem for på byggeri.

Øget kapacitet

Systematisk brug af faciliteter uden for skolen vil afhængigt af sit omfang kunne skabe øget kapacitet.

Ad. - Rullende sporudvidelse

Pædagogisk fagligt perspektiv

Når en skole er bygget til et bestemt antal spor, er det i dag ofte sådan, at de enkelte klassetrin findes i samme nærområde, hvilket i et pædagogisk perspektiv især er hensigtsmæssigt i indskolingen og på

melletrinnet. Dette vil i mange tilfælde ikke kunne lade sig gøre på de klassetrin, hvor en skole er udvidet med et spor ud over det skolen oprindeligt er bygget til. Det vil således blive sværere at foretage fleksibel holddannelse mellem flere klasser på en årgang.

Driftsmæssig ressourceudnyttelse

Rullende sporudvidelse giver øget mulighed for en mere effektiv ressourceudnyttelse, herunder som følge af bedre muligheder for at tilpasse antallet af klasser til antallet af elever, hvilket kan være hensigtsmæssigt i forbindelse med en eventuel udsivning af elever til andre skoler.

Øget kapacitet

Modellen vil kunne øge kommunens kapacitet, idet den giver mulighed for at optimere lokaleudnyttelsen på en del skoler. Potentialet øges, hvis modellen kombineres med nybyggeri af et eller flere lokaler – fx på skoler, som ikke med nybyggeri kan udvides med et helt spor.

Ad. - Klasesamarbejder:

Pædagogisk fagligt perspektiv

Styrket samarbejde mellem klasser, herunder ikke mindst klasser på samme årgang, styrker muligheden for en pædagogisk begrundet holddannelse uden tilførsel af flere lærerressourcer. Et styrket samarbejde mellem klasserne, herunder i form af holddannelse, fremmer samtidig sandsynligheden for, at eleverne møder samme gode kvalitet i undervisningen, og at eleverne oplever et ensartet serviceniveau. Desuden vil et stærkt samarbejde mellem klasser på en årgang øge mulighederne for at foretage vellykkede klasesammenlægninger i tilfælde, hvor klassekvotienterne i en eller flere klasser på en årgang ikke længere er pædagogisk eller økonomisk bæredygtig. Dermed sikres, at kapaciteten udnyttes bedst muligt. Modellen giver ikke øget kapacitet eller styrket driftsmæssig ressourceudnyttelse.

Afsluttende bemærkning

Der er i forbindelse med etableringen af fremtidens fritidstilbud sikret, at der til alle skoler er tilknyttet tilstrækkelig fritidshjemskapacitet. Hvis en skole udvides med et spor vil den tilknyttede fritidshjemsordning forventeligt skulle udvides med tilsvarende kapacitet. Det er desuden en betragtning, at optimering af kvadratmeterudnyttelsen i noget omfang vil reducere skolernes mulighed for at foretage fleksibel holddannelse og adgang til flere lokaler, som fx kan være hensigtsmæssig ved gruppe- og projektarbejde. Kvadratmeterbehovet bliver mere fremtrædende, når klassekvotienten stiger.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-7

Bilag 5

Sammenhæng mellem grundkøbsstrategi/investeringsplan og arbejdet med kommuneplanen

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvordan er sammenhængen mellem grundkøbsstrategien/ investeringsplanen og arbejdet med kommuneplanen?*

ØKF fremlagde til budgetaftalen for 2017 en flerårig anlægsplan med fagforvaltningernes indmeldinger af forventede anlægsbehov som følge af den demografiske udvikling i et 10-årigt perspektiv, det vil sige kommunale anlægsbehov med forventet ibrugtagning senest i 2027. Anlægsplanen er et værktøj til at sikre koordinering af anlægsbehovene på tværs af fagforvaltninger og til at foretage rettidige grundkøb.

ØKF vil til overførselssagen 2016-2017 fremlægge en oversigt med en status og forventet udmøntning af grundkøbspuljerne bevilget i Budget 2016 og Budget 2017. Samtidig vil ØKF til overførselssagen som noget nyt udarbejde en 4-årig investeringsoversigt med skøn over behovet for ny anlægsfinansiering til kendte og strategiske anlægsbehov. Med 'kendte' behov tænkes der på anlægsønsker fra Anlægsplanen med forudgående politiske beslutninger. Med 'strategiske' behov tænkes der på anlægsønsker, som er vigtige at prioritere ud fra et af følgende tre hensyn:

- Hensyn til kerneydelsen og herunder behov for ibrugtagning.
- Mulighed for køb af den rette ejendom til den rette pris.
- Hensyn til mulig samlokalisering og dobbeltanvendelse af arealer.

Endelig vil ØKF frem mod sommeren 2017 udarbejde en arealplan for skolebehov, som giver et overblik over mulige konkrete placeringer af skolespor fra Anlægsplanen på et 10 til 15-årigt sigte. Senere følger arealplaner for andre serviceområder, herunder for daginstitutioner.

Af arealplanerne vil det fremgå, om de kommunale lokaliseringsbehov foreslås løst med:

- Anvendelse af kommunale grunde eller ejendomme
- Køb af privatejede grunde eller ejendomme
- Køb af grund og byggeret i forbindelse med udarbejdelse af nye lokalplaner og kommuneplan/kommuneplantillæg.

Udfordringen med at skaffe grunde til kommunale behov er en stor og strategisk vigtig opgave for kommunen. Derfor vil arbejdet med Anlægsplan og arealplaner blive koordineret tæt med arbejdet med Kommuneplan 2019. I forbindelse med Kommuneplan 2019 skal det bl.a. overvejes, om arealplanerne kan og skal understøttes med udlæg

af O-rammer (arealer udlagt til offentlige formål) udvalgte steder i byen.

De kommunale lokaliseringsbehov, som fremgår af Anlægsplanen, vil også i høj grad skulle sikres i den kommunale lokalplanlægning. Nye lokalplaner kan sikre grunde og byggeret til institutioner til offentlige formål i forbindelse med, at udvikling og omdannelse igangsættes på forskellige grunde rundt om i byen.

Såvel udlæg af O-ramme i kommuneplanen som lokalplanmæssig fastlæggelse af arealer til offentlige formål kan udløse behov for finansiering af krav om kommunal overtagelse, hvilket evt. kan løftes af midler fra grundkøbspuljen.

Det skal dog bemærkes, at realisering af kommunale funktioner ikke alene kan sikres med udlæg af O-ramme i kommuneplanen eller med fastlæggelse af arealer til offentlige formål i lokalplaner, men forudsætter, at grundejer er indstillet på at sælge grund og byggeret til kommunen, så længe kommunen ikke ønsker at gøre brug af ekspropriation.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073562

Dokumentnr.
2017-0073562-15

Bilag 6

Planer for reetablering af Nørrebroparken

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvilken reetablering ligger inde i de eksisterende planer for metrobyggepladsen i Nørrebroparken?*

Økonomiforvaltningen har haft kontakt til Metroselskabet I/S og Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) i forbindelse med besvarelsen, da Metroselskabet er anlægsmyndighed på Cityringen, mens TMF er godkendende myndighed på udformning af overfladerne i tilknytning til de underjordiske anlæg. Det er således TMF, der bestemmer, hvordan Metroselskabet skal efterlade parken, og alle planer om reetablering af anlæg er godkendt af TMF.

TMF har fremsendt vedlagte to tegninger over reetableringen af Nørrebroparken (opdelt i to på grund af udstrækning). Tegninger afspejler beslutningen om at reetablere parken som oprindelig forudsat. Arealerne er disponeret således, at det tilbageværende metroanlæg er begrænset til en nødtrappe og ventilationsriste. TMF oplyser endvidere:

- Hovedprojekt for reetablering af Nørrebroparken er godkendt den 3. november 2016.
- Ifølge den overordnede tidsplan, som Metroselskabet har stillet til rådighed for myndigheden, er der planlagt anlægsstart i 2. halvdel af 2017.
- Metroselskabet sender reetableringen (anlægsopgaven) i udbud primo februar 2017.

Store dele af det berørte projektområde i Nørrebroparken reetableres med de karakteristiske, landskabelige elementer og funktioner, som var i parken, inden metroanlægsarbejdet gik i gang.

I Nørrebroparkens nord-østlige hjørne ved stationselementerne er parken disponeret med henblik på at indpasse stationselementerne diskret i parken, samt at fastholde tidligere funktioner (hundeluftergård) og øge trygheden for brugerne af parken.

Områdets disponering kan ses på tegningsmaterialet og består for den nordøstlige del af parken i hovedtræk af: Reetablering af Lindeallén, indpasning af stationselementerne i et rektangel af lav beplantning samt etablering af en stor hundeluftergård med enkelte solitære træer og buske, der afgrænses af et lavt panelhegn og en hæk. Funktionerne i området bindes sammen af brede grusstier med mange bænke og lysmaster med lysstofrør som i den øvrige del af parken.

Området omkring stationselementerne i denne del af parken er disponeret relativt åbent med tydelige funktioner for at øge trygheden.

Supplerende undersøgelser i Kultur- og Fritidsforvaltningen

På Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 26. januar 2017 blev sagen ”Brug af metrobyggepladser til kultur og idræt” behandlet, jf. link.

<http://www.kk.dk/indhold/kultur-og-fritidsudvalgets-modemateriale/26012017/edoc-agenda/efd78178-63b6-483a-a8bf-8f77c007e7a7/3006488a-2879-4fd4-bb23-2070a1c72eb2>

På basis af følgende indstilling:

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget beslutter, at der *ikke* arbejdes videre med omdannelse af metrobyggepladser til kultur- og idrætsfaciliteter i Nørrebroparken og på Sønder Boulevard.

Tog Kultur- og Fritidsudvalget følgende beslutning:

”Beslutning / Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 26. januar 2017:

Kultur- og Fritidsudvalget anmodede forvaltningen om at arbejde videre med mulighederne i muck-pitten i Nørrebroparken, f.eks. et bakkelandskab, ligesom mulighederne for fodboldbaner undersøges, med henblik på at forslagene kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen.”

Metroselskabet er ved e-mail af den 31. januar 2017 fra Kultur- og Fritidsforvaltningen blevet orienteret om, at der med Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning fra mødet den 26. januar ikke var grundlag for, at anmode om ændringer i udbudsmaterialet for reetablering af Nørrebroparken og dermed ikke baggrund for at bevare muckpittet i Nørrebroparken.

Bilag: To tegninger udarbejdet af COWI til Metroselskabet I/S

20-03-2017

Bilag 7

Forventet behov for plejeboliger frem til 2030

Økonomiudvalget efterspurgte på budgetseminaret en forklaring på, hvorfor der forventes et behov på ca. 1.200 nye plejeboliger frem mod 2030, når antallet af +80-årige falder i de kommende år og først forventes at stige fra 2023.

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-12

Baggrund

Behovet for plejeboliger er beregnet på baggrund af det forventede antal ældre på 1-årige aldersgrupper og dækningsgraden for gruppen – dvs. andelen af ældre i aldersgrupperne, der bor i plejebolig. Beregningen af behovet er opstillet med eksempel herunder:

Dækningsgrad * Personer i aldersgruppen = behovet

*Eksempel med 80 årige: 5,8 pct. * 1.453 pers. = 84 plejeboligpladser*

Behov for plejeboliger frem mod 2030

Dækningsgraden for +80-årige – dvs. andelen af alle +80-årige, der bor i plejebolig – er højere end dækningsgraden for de yngre ældre. Men også en andel af de 65-79-årige bor i plejebolig, og gruppen af 65-79-årige er mere end 3 gange så stor som gruppen af +80-årige, så den igangværende stigning i 64-79-årige påvirker ligeledes behovet for plejeboliger.

Antallet af +80-årige falder i de kommende år, men stiger igen fra 2019. Fra 2021 ligger antallet af +80-årige over niveauet i 2016, og stiger herefter forholdsvist kraftigt.

Antal borgere	2016	2023*	2030*
65-79 år	47.722	54.893	60.339
+80 år	13.281	14.258	20.397
I alt	61.003	69.151	80.736

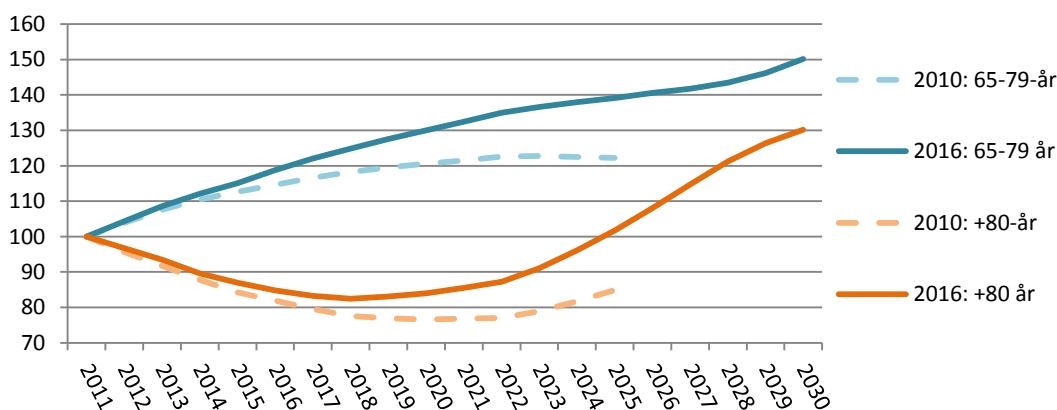
* Baseret på befolkningsprognosen for 2016

Siden 2005 har KK med moderniseringsplan 1 og 2 sikret moderne tidssvarende plejeboliger i København kombineret med en reduktion i det samlede antal af plejeboliger. Antallet af ældre stiger dog nu hurtigere end forventet i moderniseringsplan 2, der blev vedtaget med budget 2011, og fra 2023/24 og frem vil der være behov for at bygge helt nye plejecentre.

Det bemærkes, at der går mindst 3 til 4 år fra beslutningen om at etablere et nyt plejecenter tages, til at plejecenteret kan tages i brug. Der er desuden en udfordring omkring at finde egnede grunde hertil.

Udvidelse af moderniseringsplan 2 og ny udbygningsplan

Moderniseringsplan II blev beregnet på baggrund af demografiprognosen fra 2010, som vises med stiplede linjer i nedenstående figur. Det har dog allerede vist sig, at 2010-prognosen har undervurderet den demografiske udvikling blandt både 65-79-årige og +80-årige:

Prognosen fra 2010 viste, at der i perioden 2015-2022 skulle afvikles 198 plejeboliger. Prognosen fra 2016 viser, at kapaciteten omvendt skal udvides frem mod 2022.

På baggrund af befolkningsprognosen for 2016 forventes der at skulle etableres i alt 1.207 plejeboliger i perioden 2017-2030:

- 204 plejeboliger fra 2017-2022
- 187 boliger fra 2023-2024
- 816 plejeboliger fra 2025-2030

Videre proces og økonomi

Det er igangsat en dyberegående analyse af det fremtidige plejeboligbehov – herunder finansieringsbehov – som skal ligge klar til budgetforhandlingerne 2018. ØKF og SUF er repræsenteret i arbejdsgruppen vedr. udbygningsplanen.

Det bemærkes, at plejeboliger etableres som almene ældreboliger, hvilket betyder, at der er tale om støttet byggeri, som finansieres via indskud i Landsbyggefonden (kommunal grundkapital). Derudover vil deponering for leje af servicearealer, montering af nye plejecentre og husleje til servicearealer ligeledes skulle finansieres.

20-03-2017

Bilag 8

Sagsnr.

2017-0073180

Udvikling i enhedsprisen på plejeboliger

Økonomiudvalget efterspurgte på budgetseminaret en forklaring på, hvorfor enhedsprisen for drift af plejeboliger er steget 10.000-15.000 kr. de seneste år.

Dokumentnr.

2017-0073180-12

Stigning i enhedsprisen

I det nedenstående fremgår stigningen i enhedsprisen for plejebolig/plejehjemspladser fra 2014-2016. Enhedspriserne er hentet fra demografimodellen:

2016 p/l	2014	2015	2016
Enhedspris plejehjem	425.170	437.871	446.253
Årlig ændring		12.701	8.382
Udvikling		3,0%	1,9%

Enhedsprisen på plejehjemspladser er steget med 12.701 kr. fra 2014 til 2015 og 8.382 kr. fra 2015 til 2016. En stigning på i alt 21.083 kr. fra 2014-16. Enhedsprisen for plejeboliger udgøres af de enkelte plejehjems driftsomkostninger tillagt centrale puljer til bl.a. Barselsfond og arbejdsskedeforsikring mv.

Sundheds - og Omsorgsforvaltningen oplyser, at stigningen i enhedsprisen primært kan henføres til en række tilførsler til området i forbindelse med budgetaftalerne i 2014-16:

Tilførsler i budgetaftaler i mio. kr. i 2016 p/l	
Bedre Normeringer på plejecentre i eftermiddag/aftentimerne	6,2
Aktivitetpulje til plejecentre	5,2
Ny overenskomst på døgnområdet	3,7
Klippekort på plejecentre	8,1
En meningsfuld hverdag til plejecentre	1,8
Intensivering af rehabiliterende pleje og træning	6,9
Stigning i midler til mere plejkrævende beboere (pluspakker og specialpakker)	13
I alt	44,9

Herudover er der foretaget en ejendomsregulering fra KEID på 4,7 mio. kr. vedr. øget husleje på et specifikt plejehjem og en praksisændring vedr. barselsfonden har tilført 3 mio. kr. Hermed er der tilført i alt 52,4 mio. kr. til området fra 2014-16. Sidst har en række tekniske korrektioner vedr. ejendomsreguleringer udover p/l-fremskrivning, udgifter ift. vedligeholdelse/modernisering, vikarudgifter ved implementering af nye it-systemer samt tekniske korrektioner ifm. p/l-fremskrivninger betydet en tilførsel på ca. 10 mio. kr. Samlet er der således tilført ca. 62,4 mio. kr. til plejeboligområdet (ca. 3096 plejeboligpladser) i 2014-2016, svarende til en stigning i enhedsprisen på 20.155 kr. fra 2014-16. Ovenstående tilførsler til området forklarer dermed stigningen i enhedsprisen på 21.083. kr. fra 2014-16.

20-03-2017

Bilag 9

Sagsnr.

2017-0073180

Budgettilførsler til SUF (Ældre- og sundhedspakker mv.)

Økonomiudvalget efterspurgte på budgetseminaret en forklaring på hvor stort et serviceløft KK har modtaget på SUFs område via tilskud fra staten de seneste år (ældre- og sundhedspakker) i forbindelse med Finanslovsaftaler (FL) og satspuljeaftaler (SP).

Dokumentnr.

2017-0073180-13

Oversigter over budgettilførsler på SUF's område

Tabellen nedenfor viser en oversigt over tilførsler på service på ældreområdet i SUF:

2017 p/l	2014	2015	2016	2017	2018*
Ældrepulje (FL 2014)	57.571	54.536	51.594	53.848	51.361
Klippekort hjemmepleje (FL 2015)	-	4.563	8.985	8.985	8.985
Værdighedsmilliarden (FL 2016)	-	-	52.196	51.764	51.764
Klippekort på plejehjem (FL 2017)	-	-	-	39.903	39.903
I alt på ældreområdet	57.571	59.099	112.775	154.500	152.013*

* Midlerne er varige

Tabellen nedenfor viser en oversigt over tilførsler på service på sundhedsområdet i SUF:

2017 p/l	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Sundhedspakke 2 (FL 2014)	20.315	19.528	17.218	14.960	21.521	21.521	19.946	19.946
Sundhedspakke 3 (FL 2015)		28.120	26.541	26.945	26.945	26.945	26.945	26.945
Faste læger på plejecentre (SP 2016)			4.089	2.078	2.078	2.078		
Kronikerplaner mv. (SP 2016)				7.354	8.668	9.310	9.310	9.310
Kompetenceløft hjemmesygepleje (SP 2016)			3.653	5.663	3.606			
Styrket akutfunktion (SP 2016)			2.965	5.472	7.558	9.798	9.798	9.798
I alt på sundhedsområdet	20.315	47.648	54.466	62.473	70.376	69.652	65.999	65.999*

* Midlerne er varige

Budgettilførsler sfa. satspuljeaftale 2017 er endnu ikke endeligt afklaret, hvorfor de ikke fremgår af opgørelsen.

Det bemærkes, at de tilførte midler på ældreområdet alle er øremærkede midler, hvorfor de er blevet udmøntet som puljer, der skal aflægges særskilt regnskab for til ministeriet. Ældrepuljen og Klippekort til hjemmeplejen er overgået til bloktilskuddet efter 2 år som ansøgningspuljer, imens der fortsat skal ansøges og aflægges regnskab til ministeriet vedr. værdighedsmilliarden og klippekort til plejehjem. Der skal aflægges særskilt regnskab for Værdighedsmilliarden helt frem til og med 2019, imens Klippekort på plejehjem overgår til bloktilskuddet fra 2019

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180Dokumentnr.
2017-0073180-1**Bilag 10****Udvikling i underretninger på området for udsatte børn og unge**

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvor kommer stigningen i antallet af underretninger vedr. udsatte børn fra?*

Der har over de senere år været en stigning i antallet af underretninger. Dette er en generel udvikling på landsplan. I København har stigningen i perioden 2010-2016 været på 53 % i antallet af underretninger på unikke børn. Socialforvaltningen oplyser, at det blandt andet hænger sammen med et øget fokus hos myndigheder, fagpersonale samt i medier og den brede befolkning i forlængelse af nogle tragiske børnesager. Der har således været stort politisk fokus på vigtigheden af at underrette, ligesom bl.a. Ankestyrelsen og større organisationer på området (fx Børnerådet) har gennemført omfattende kampagner om underretninger.

Herudover har Københavns Kommune bl.a. prioriteret området ved at have socialrådgivere tilknyttet de kommunale skoler og daginstitutioner.

Socialforvaltningen har løbende styrket sit datagrundlag på området, og derfor vil der i det efterfølgende være fokuseret på data fra 2014-2016. Nedenfor er oplyst en række tabeller, der opridser udviklingen i modtagne underretninger i perioden 2014-2016.

Opsummerende om udviklingen kan det siges:

- Stor stigning i antallet af underretninger og i antallet af unikke børn med underretninger (tabel 1).
- Der ses en stor stigning i antallet af underretninger vedr. vold (tabel 2).
- Ses der på, hvor underretningerne kommer fra, er der sket en generel stigning på tværs af offentlige myndigheder og institutioner. Mest markant er en stigning på 56 pct. i antallet af underretninger fra skole og dagtilbud fra 2014 til 2016 (tabel 3).

Tabel 1. Antal unikke børn med underretninger i Socialforvaltningen i 2014-2016*

År	Antal unikke børn med underretninger (parentesen viser udviklingen ift. 2014)
2014	6.315
2015	6.429 (+2 %)
2016	6.734 (+7 %)

* Data er opgjort i Socialforvaltningens Borgercenter børn og unge Borgercenter handicap. Data er inkl. underretninger på børn med handicap i aldersgruppen 0-17 år.

Tabel 1 viser, at antallet af underretninger er steget med 7 pct. fra 2014-2016. Socialforvaltningens opgave med håndtering af underretninger er således vokset siden 2014.

Tabel 2. Udvikling i underretninger med mistanke om vold

År	Underretninger med mistanke om vold*	Unikke børn med underretninger med mistanke om vold*	Antal Børnehussager (både vold og seksuelle overgreb)**
2014	563	433	238
2015	755 (+34 %)	611 (+41 %)	255 (+7 %)
2016	933 (+66 %)	743 (+72 %)	362 (+52 %)

* Data er opgjort i Socialforvaltningens Borgercenter børn og unge

**Antal Børnehussager stammer fra Børnehus Hovedstaden, som er et tilbud til børn og unge, der har været udsat for seksuelle eller voldelige overgreb, eller hvor der er mistanke herom. Data er opgjort på antal børn fra Københavns Kommune.

Tabellen nedenfor viser, hvorfra underretningerne er modtaget.

Tabel 3. Oversigt over antal modtagne underretninger fordelt på kategorier af underrettere i henholdsvis 2014, 2015 og 2016*

Kategori af underrettere	2014	2015	2016	Udvikling antal 2014-2016	Udvikling procent 2014-2016
Myndigheder - mellemkommunal underretning - domstole - politi - anden offentlig myndighed eller person i offentlig tjeneste - anden kommunal forvaltning	3.662	3.431	3.733	+ 71	2 %
Sundhedspersoner - Sundhedsplejerske - Øvrigt sundhedsvæsen	1.388	1.345	1.476	+ 88	6 %
Skoler og institutioner - skoler - dagpleje/daginstitutioner - Fritidshjem/SFO	1.900	2.300	2.967	+ 1.067	56 %
Tilbud hvorpå barnet/den unge bor - Anbringelsessted - Plejefamilie - Krisecenter	172	236	180	+ 8	5 %
Privat netværk	231	266	266	+ 35	15 %
Barnet, den unge eller forældrene	745	561	591	-154	- 21 %
Anonyme	302	301	366	+ 64	21 %
Andre, herunder uoplyste	1.754	1.644	1.408	- 346	- 20 %
Total	10.154	10.084	10.987	+ 833	8 %

* Da samme barn kan have underretninger fra flere underrettere er summen af antal modtagne underretninger i tabellen højere end antallet af unikke børn med underretninger i Socialforvaltningen, som er opgjort i tabel 1.

Bilag 11

Sammenhæng mellem særlig/fokuseret sprogindsats og vuggestue/børnehave

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt en svar på følgende spørgsmål: *Hvor stor en del af de børn, der starter i skole og har behov for særlig / fokuseret sprogindsats, har ikke gået i hhv. vuggestue eller børnehave?*

Svar fra Børne- og ungdomsforvaltningen

I 2015 havde 644 børn behov for en særlig indsats eller en fokuseret indsats i 0. klasse. Ud af de 644 børn havde 54 børn ikke gået i et kommunalt eller selvejende dagtilbud.

Dette kan der være flere mulige årsager til:

- børnene kan have været indskrevet i et privat dagtilbud eller i en anden privat pasningsordning
- børnene kan være tilflyttere fra en anden kommune eller nyankomne flygtninge
- børnene er blevet passet i hjemmet

Der forefindes ikke en analyse over de specifikke forklaringer som gælder for de nævnte 54 børn.

Forskningsresultater peger på, at særligt tosprogede børn har gavn af at starte i en daginstitution, hvor de kan stimuleres sprogligt og socialt. Danske – og en større tysk - undersøgelse konkluderer at børn af indvandrere, der har gået i dagtilbud klarer sig bedre, end de børn af indvandrere, der ikke har gået i dagtilbud.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-3

Bilag 12

Stigning i indtægter frem mod 2027 på baggrund af befolkningstilvækst

På ØU-seminaret d. 24.-25. januar blev udgiftspresset på baggrund af den forventede befolkningsudvikling frem mod 2027 gennemgået. Demografireguleringen af de borgernære velfærdsområder forventes isoleret set at medføre et udgiftsløft på 2,3 mia. kr. i de kommende 10 år, mens befolkningsudviklingen i samme periode forventes at medføre anlægsudgifter på i alt 8,7 mia. kr. ekskl. grundkøb. I forbindelse hermed blev der efterspurgt en redegørelse for den forventede stigning i indtægterne som følge af et stigende indbyggertal frem mod 2027.

Fra 2017 til 2027 bliver der ifølge Københavns Kommunens egen befolkningsprognose fra 2016 89.000 flere københavnere. Flere københavnere medfører flere indtægter fra især indkomstskat samt tilskud og udligning. Indtægten fra indkomstskat samt tilskud og udligning forventes på baggrund af stigning i befolkningen at stige med omkring 3,3 mia. kr. i perioden frem mod 2027.

Indtægten pr. ”ny” københavnere frem mod 2027 er derfor i gennemsnit omkring 37.000 kr. og er beregnet på baggrund af statens garanti til kommunerne for tilskud og udligning i 2017.

Økonomiforvaltningen har tidligere beregnet indtægten pr. ”ny” københavnere til omkring 30.000 kr. Baggrunden for denne beregning var statens garanti til kommunerne for tilskud og udligning i 2016 samt befolkningsudviklingen i København fra 2015-16. Den højere gennemsnitlige indtægt pr. ”ny” københavnere frem mod 2027 skyldes især, at antallet af ældre forventes at stige frem mod 2027, mens det var faldende fra 2015-16. Da udligningsbeløbene er aldersdifferentierede og afhænger af de udgifter, en kommune kan forventes at have til borgeren, har alderssammensætningen blandt de ”nye” københavnere betydning for den gennemsnitlige indtægt herfra. Det stigende antal ældre frem mod 2027 vil derfor medføre, at den gennemsnitlige indtægt pr. ”ny” københavnere stiger år for år.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-6

Bilag 13

Smarte investeringers andel af stigende profiler i effektiviseringsstrategien

I forbindelse med Økonomiudvalgets budgetseminar i januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvor stor en andel af de stigende profiler er finansieret af investeringspuljen?*

I 2018 udgør de smarte investeringer 40,3 pct. af de stigende profiler, dvs. midler finansieret af investeringspuljen. Andelen i 2019 og 2020 er væsentlig højere, dog skal man have sig for øje, at de stigende profiler i disse år p.t. er knap så høje, jf. tabel 1.

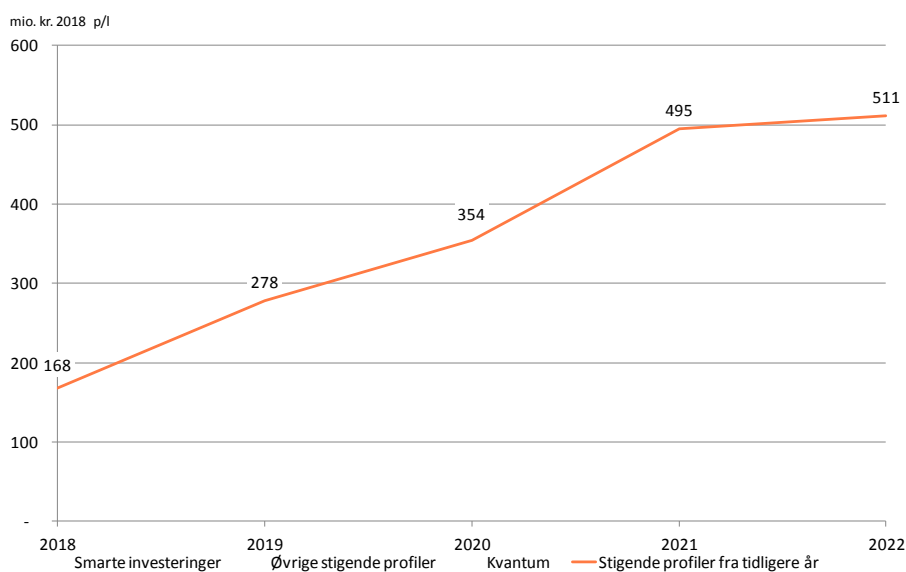
Tabel 1 Stigende profiler 2018 - 2022

1.000 kr. 2018 p/l	2018	2019	2020	2021	2022
Stigende profiler	-167.510	-110.955	-75.488	-141.298	-16.411
Heraf indarbejdede smarte investeringer	-67.561	-88.812	-67.510	-32.772	-198
Andel	40,3%	80,0%	89,4%	23,2%	1,2%

Note: I 2021 og 2022 udgør Kvantum en stor andel af de stigende profiler, da de samlet udgør knap 121 mio. kr. i de to år.

I figur 1 kan ses, de akkumulerede stigende profiler i årene 2018 til 2022. Figuren viser, hvordan de er sammensat af hhv. smarte investeringer, indkøbsprogrammet, som også har fået midler fra investeringspuljen, Kvantum og samt de øvrige stigende profiler.

Figur 1 Akkumulerede stigende profiler 2018-2022

Det er ikke alle smarte investeringsforslag, som indgår i de stigende profiler. Der er smarte investeringsforslag, som er blevet brugt til interne omprioriteringer. Tabel 2 viser, hvordan de stigende profiler

ville se ud, hvis alle smarte investeringscases, der har fået midler fra puljerne, indgik i de stigende profiler.

Tabel 2 Stigende profiler 2018 – 2022, hvis alle smarte investeringscases var indarbejdet

1.000 kr. 2018 p/l	2018	2019	2020	2021	2022
Stigende profiler	-172.612	-112.951	-76.244	-141.350	-16.411
Heraf indarbejdede smarte investeringer	-72.663	-90.807	-68.266	-32.824	-198
Andel	42,1%	80,4%	89,5%	23,2%	1,2%

Note: I 2021 og 2022 udgør Kvantum en stor andel af de stigende profiler, da de samlet udgør knap 121 mio. kr. i de to år.

Bilag 14

Råderum til forhandlinger om Budget 2017

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Hvad var råderummet, da budgetforhandlingerne for 2017 gik i gang?*

Råderummet var 3,2 mia. kr. (2017 pl), da forhandlingerne om budget 2017 gik i gang, heraf vedrørte 293 mio. kr. (2017-pl) likviditetsoverskud.

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-10

20-03-2017

Bilag 15

Finansiering og periodisering af anlægsinvesteringer

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål:

- *Hvordan finansierer de øvrige 6-byer deres anlægsinvesteringer?*
- *Hvordan foregår periodiseringen af anlæg i andre kommuner, herunder de andre 6-byer.*

ØKF er ved at indhente oplysninger i 6-byerne. Svar på spørgsmålene vil blive forelagt Økonomiudvalget hurtigst muligt.

Sagsnr.

2017-0073180

Dokumentnr.

2017-0073180-1

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-8

Bilag 16

Københavns Kommunes mulighed for at reducere sin likviditet ved at yde lån til selskaberne

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Kan KK reducere kassen, f.eks. ved at yde lån til kommunens selskaber med en aftalt tilbagebetalingstid, hvor KK modtager pengene igen på det tidspunkt, hvor midlerne skal bruges på kommunens anlægsinvesteringer.*

Lån til selskaber

ØKF undersøgte hen over sommeren 2016 mulighederne for at yde lån eller kreditter til selskaberne. Konklusionen var, at der generelt er begrænsede muligheder – problemet er bl.a., at selskaberne generelt har behov for langsigtet finansiering til deres aktiviteter.

Kassekredit til HOFORs BIO4-anlæg på 1,8 mia. kr.

Dog havde HOFOR behov for finansiering af byggeri af nyt bio-anlæg BIO4, og det var en mulighed, at KK ydede lån hertil i byggeperioden. BR besluttede derfor d. 25/8 2016 (pkt. 40), at KK skal stille en kassekredit til rådighed til HOFOR på 1,8 mia. kr. til BIO4. HOFOR har i efteråret 2016 trukket 500 mio. kr. på kreditten, og det forventes, at der trækkes yderligere 1,3 mia. kr. i løbet af 2017-2019. Når byggeriet er færdigt finansierer HOFOR det eksternt med langfristet lån, og KK modtager de 1,8 mia. kr. plus renter.

Begrænsede muligheder for lån til selskaberne

ØKF har på baggrund af det aktuelle spørgsmål undersøgt mulighederne igen. Konklusionen er, at ydelse af korte lån til selskaberne ikke umiddelbart kan matches med selskabernes behov for langfristet finansiering. ØKF er dog løbende i dialog med selskaberne om evt. behov for korte lån.

Nedbringelse af KKs likviditet ved at ændre på KKs afdrag

For at opnå en lavere kassebeholdning, kan KK foretage ekstraordinært afdrag på sin langfristede gæld, og opbygge kassen igen over nogle år:

I dag afdrager KK 202 mio. kr. om året på sin langfristede gæld.

Med et årligt afdrag på 202 mio.kr. vil KK over de næste 5 år afdrage ca. 1 mia. kr. I stedet kunne KK f.eks. ekstraordinært afdrage 1 mia. kr. og så opbygge kassen igen i de kommende år, når der er behov for likviditeten til planlagte anlægsinvesteringer

20-03-2017

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-9

Bilag 17a

Mulighed for omkostningsreduktion på anlæg

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt svar på følgende spørgsmål: *Kan omkostningsreduktionen på 10 pct. på anlæg øges? Og kan reduktionen på TMF's område forøges?*

Svar fra Økonomiforvaltningen:

Reduktion af anlægsomkostninger

Økonomiforvaltningen har de seneste to år iværksat en række tiltag og indført styringsværktøjer med hensigt at reducere udgifterne til de kommunale ejendomme og byggerier. Økonomiforvaltningen vil fremadrettet fokusere på at få implementeret og effektueret disse tiltag.

Med Budget 2016 blev det besluttet at reducere alle budgetaftalens anlægs- og planlægningsbevillinger på byggeområdet med 10 pct., og gældende fra Budget 2017 er der indført maksimalpriser for en række kommunale byggerier og for skolerenoveringer. En eksempelberægning på baggrund af historiske data viser, at indførelse af maksimalpriser vil medføre op mod 20 pct. besparelse på den del af anlægsbudgettet, der vedrører selve byggeriet.

Et andet tiltag er den nylige indgåelse af et fireårigt samarbejde mellem Byggeri København (ByK) og to strategiske partnere om byggeopgaver for dels børne- og ungeområdet (skoler og dagpasning) og dels de øvrige forvaltninger (idrætsfaciliteter, kulturinstitutioner og botilbud mv.). Disse længerevarende samarbejder om en større portefølje af byggerier sigter mod at gøre kommunen i stand til at bygge både billigere, bedre og med færre forsinkelser.

BR vedtog den 19. august 2015 en række forslag til at sikre styrket styring af anlægsøkonomien, heriblandt at gøre ByK's overskuds- og underskudsmodel tværgående, så den dækker hele porteføljen af anlægsprojekter (model hvor eventuelt mindreforbrug i nogle anlægsprojekter anvendes til at finansiere merforbrug fra uforudsete udgifter på andre projekter). For at øge gennemsigtigheden er det besluttet, at ByK fremlægger en detaljeret status for modellens anvendelse i forbindelse med den kvartalsvise afrapportering på anlægsoversigten.

Økonomiforvaltningen arbejder samtidig med inddragelse af de øvrige forvaltninger om projektet *Sammen om m²*, som har til formål at sikre bedre udnyttelse af de kommunale ejendomme på tværs af fagforvaltninger. Set i lyset af de massive behov for investeringer i kommunal service, som udbygningen af nye boligområder

afstedkommer henover de næste år, er der brug for at planlægge og bygge mere multifunktionelt, så én grund bliver brugt til at løse flere kommunale behov. Samtidigt kan bygninger udnyttes mere effektivt henover døgnet, og lokaler og faciliteter kan i højere grad åbnes for borgerne. Optimering af antal brugere pr. m² og en høj brugstid pr. m² er to af de grundlæggende mål i dette arbejde. I Budget 2017 blev der afsat midler til et videre analysearbejde, der skal belyse mulige løsninger til at indfri disse mål. De første analyseresultater forventes at være klar frem mod forhandlingerne om Budget 2018.

Økonomiforvaltningen er desuden undervejs med en ny styringsmodel for løbende og planlagt vedligehold af bygninger, der træder i kraft med Budget 2018. Denne model omfatter alle bygninger i Københavns Kommune og vil sikre mere vedligehold for pengene ved på sigt at mindske behovet for akut vedligehold og helhedsrenovering, som begge er dyre løsninger.

Reduktion på TMF's område

Økonomiforvaltningen har indhentet svar fra Teknik- og Miljøforvaltningen på dette spørgsmål, se separat notat om "Muligheder for yderligere effektiviseringer på TMFs anlægsaktiviteter".

20-03-2017

Bilag 17b

Muligheder for yderligere effektivisering på Teknik- og Miljøforvaltningens anlægsaktiviteter

Sagsnr.

2017-0075658

Dokumentnr.

2017-0075658-2

Svar fra Teknik- og Miljøforvaltningen:

I forlængelse af Økonomiudvalgets budgetseminar i januar 2017 er der stillet spørgsmål om, hvorvidt Teknik- og Miljøforvaltningens anlægsaktiviteter kan effektiviseres yderligere.

Baggrund

Den 30. maj 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen at anbefale, at Teknik- og Miljøforvaltningen skulle igangsætte arbejdet med 7 greb, som en konkret besvarelse af budgetparternes ønske om at blive præsenteret for et oplæg til hvordan anlægsaktiviteterne kan gøres 10 % billigere.

De 7 greb til effektivisering udspringer af den analyse som Teknik- og Miljøforvaltningen gennemførte med inddragelse af rådgivere, entreprenører, dialog med ByK samt en ekstern analyse af mulighederne for skalering af anlægskrav. I sin helhed er forventningen, at de konkrete effektiviseringsforslag vil betyde, at anlægsprojekterne samlet set bliver 7-10 % billigere.

Implementering og effekt

Grebene er fortsat under implementering – bl.a. bliver de med differentieret vægtning indarbejdet i budgetnotaterne til Budget 2017, Overførselssagen 2016-2017 og Budget 2018.

De første erfaringer med flere af tiltagene tegner positivt og har særligt været bragt i spil i forbindelse med genopretningsindsatsen 2016.

Grebet med det isoleret set største potentiale var, at budgetparterne besluttede en investeringsplan for et 4-årigt budget til genopretning. I forbindelse med forhandlingerne om Budget 2017 fremlagde Teknik- og Miljøforvaltningen således et budgetnotat med forslag til 4-årige investeringsprogrammer på genopretningsområdet, men dette forslag blev ikke besluttet. Af den grund er der heller ikke indhentet nogen effekter heraf.

Om der kan opnås yderligere effektivisering ud over de 7-10 % – og i så fald på hvilke områder – er vanskeligt på nuværende tidspunkt at komme med noget konkret bud på. Som beskrevet i indstillingen 30. maj 2016 præsenterer Teknik- og Miljøforvaltningen en samlet status på implementeringen for Teknik – og Miljøudvalget i 3. kvartal 2017.

20-03-2017

Bilag 18

Service mindreforbrug i pct. pr. forvaltning

I forbindelse med Økonomiudvalgets seminar den 24.-25. januar 2017 blev der efterspurgt en oversigt over mindreforbruget på service i pct. pr. forvaltning i regnskab 2016.

Sagsnr.
2017-0073180

Dokumentnr.
2017-0073180-2

Forvaltningernes mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1. Service mindreforbrug i pct. pr. forvaltning

Mio. kr.	VEDTAGET BUDGET	KORRIGERET BUDGET	REGNSKAB 2016	AFVIGELSE IFHT. KORRIGERET BUDGET	AFVIGELSE IFHT. KORRIGERET BUDGET (PCT.)
Service					
Økonomiforvaltningen	1.701	1.432	1.410	22	1,5%
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	4.198	4.110	4.088	21	0,5%
Børne- og Ungdomsforvaltningen	9.875	9.905	9.744	162	1,6%
Teknik- og Miljøforvaltningen	841	861	860	2	0,2%
Kultur- og Fritidsforvaltningen	1.464	1.490	1.471	19	1,3%
Socialforvaltningen	5.215	5.231	5.228	3	0,0%
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	822	848	847	1	0,1%
Udenfor forvaltningsinddeling	22	23	22	1	5,2%
Servicebufferpuljen	73	315	-	315	-
I alt	24.211	24.216	23.670	546	2,3%
<i>- I alt ekskl. servicebufferpuljen</i>	<i>24.138</i>	<i>23.901</i>	<i>23.670</i>	<i>231</i>	<i>1,0%</i>

Dato
02-02-2015

Bilag 3: Kommissorium for Finansieringsudvalgets arbejde med tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem som følge af refusionsomlægningen

Som led i Aftale om reform af refusionssystemet og justeringer i udligningssystemet, som indgås af regeringen (Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, gennemføres en refusionsomlægning, som skal understøtte en effektiv beskæftigelsesindsats. Der er enighed om, at refusionsomlægningen ikke skal indebære utilsigtede byrdefordelingsmæssige virkninger for kommunerne. Det er i den forbindelse vigtigt, at den samlede finansiering understøtter en klar resultatstyring og hjælper ledige i job.

Til sikring heraf iværksættes en samlet plan for tilpasninger i det kommunale tilskuds- og udligningssystem på kort og på længere sigt.

Med virkning fra 2016 gennemføres initiale ændringer af udligningen, som overordnet øger udligningen, og for 2016 og 2017 indføres desuden en midlertidig kompensationsordning, som begrænser kommunernes tab og gevinster til 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 0,2 pct. i 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. i 2017.

Fra og med 2018 skal der gennemføres en nærmere tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem efter et arbejde i Finansieringsudvalget.

Udvalgets opgave

På den baggrund anmodes Finansieringsudvalget om at iværksætte et analysearbejde med henblik på en nærmere tilpasning af udligningssystemet med virkning fra 2018.

Formålet er at gennemføre justeringer i udligningssystemet med henblik på at imødegå de mere langsigtede utilsigtede byrdefordelingsmæssige forskydninger som følge af refusionsomlægningen.

Arbejdet forventes bl.a. at omfatte følgende:

- Analyser af kommunale forskelle i udgiftsbehovet på beskæftigelsesområdet i lyset af den ændrede finansieringsmodel, herunder analyser af betydningen af befolkningssammensætning, det regionale arbejdsmarked, strukturelle forhold mv. med henblik på at underbygge objektive udgiftsbehovskriterier herfor samt vægtningen af disse.
- Analysearbejdet vil særskilt skulle tage højde for, at der er tale om en årlig indfasning af de byrdefordelingsmæssige virkninger ved refusionsomlægningen. Arbejdet vil i den forbindelse skulle identificere de faktorer, som også på længere sigt under hensyntagen til de forventede adfærdsvirkninger af refusi-

onsomlægningen giver anledning til forskelle i udgiftsbehovet mellem kommunerne på beskæftigelsesområdet.

- Arbejdet skal inddrage den seneste udvikling på beskæftigelsesområdet i kommunerne, herunder virkningerne af tidligere gennemførte reformer. Der vil således kunne inddrages regnskaber for 2015 og foreløbige oplysninger for 2016.
- På baggrund af en status baseret på de seneste oplysninger analyseres virkningen af den pr. 1. januar 2016 indførte refusionstrappe for kommunerne.

Udvalget skal i sine analyser inddrage udviklingen og virkningen for forskellige kommunegrupper, herunder fordelt efter økonomisk udgangspunkt og efter kommunetype, dvs. hovedstadskommuner, bykommuner, land- og yderkommuner mv.

Anbefalinger til ændring af udligningen

På baggrund af udvalgets analyser skal udvalget fremkomme med forslag til ændringer af udligningssystemet med henblik på at imødegå utilsigtede byrdefordelmæssige virkninger for kommunerne som følge af refusionsomlægningen. Hensigten med udvalgets forslag skal således være, at disse forskydninger minimeres.

Udvalget skal i sine anbefalinger til ændringer af udligningssystemet samtidig inddrage Finansieringsudvalgets tidligere anbefalinger i betænkning nr. 1533 fra marts 2012 samt rapporten om udligningsordningen vedr. indvandrere og efterkommere fra marts 2014. Udvalget skal således undersøge:

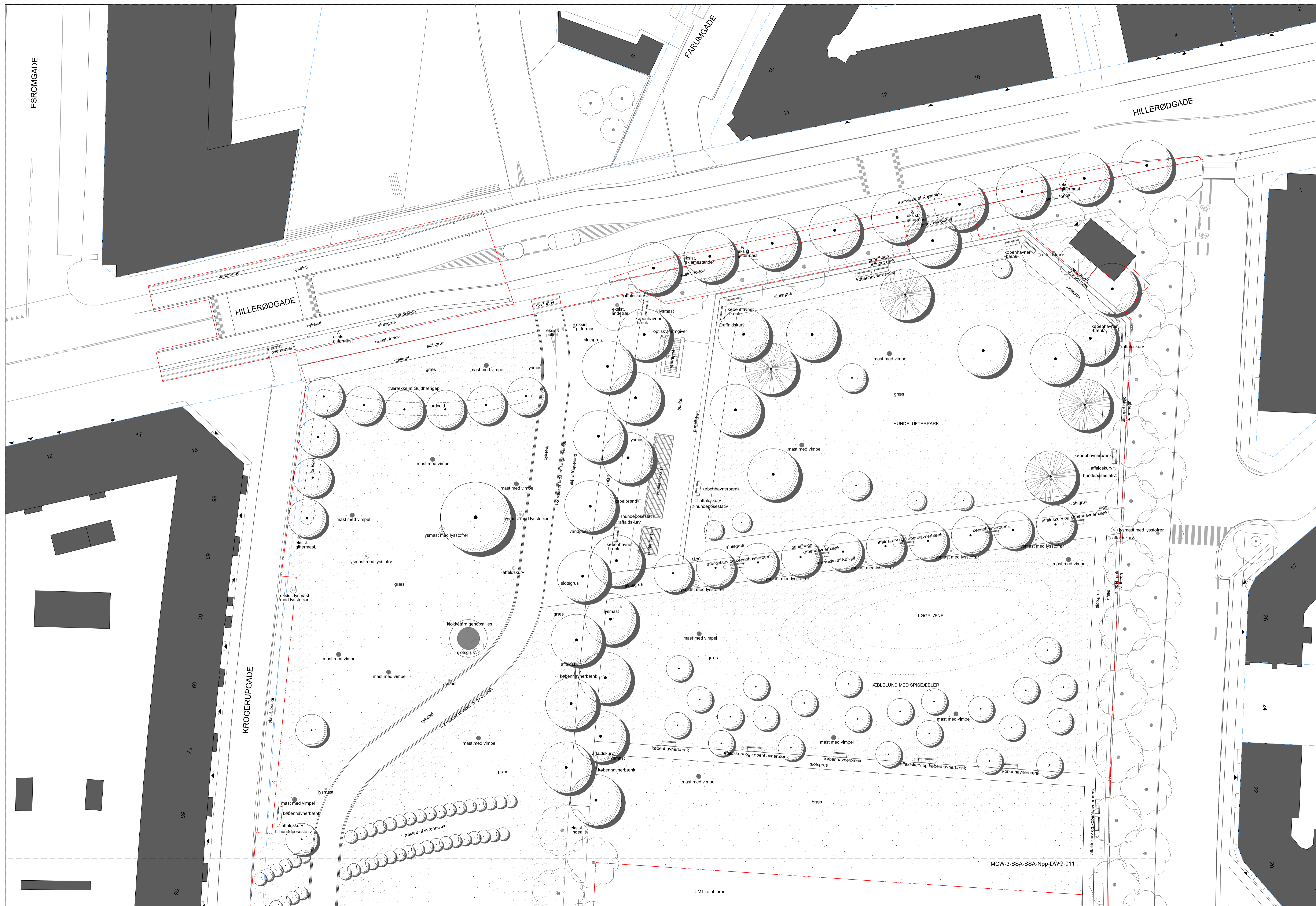
- Muligheden for en inkorporering af beskæftigelsestilskuddet som en integreret del af det generelle tilskuds- og udligningssystem.
- En tilpasning af beløbene i udlændingeudligningsordningen eller en inkorporering af ordningen i det generelle tilskuds- og udligningssystem.

I tilknytning til udvalgets anbefalinger og analyser af udgiftsbehov skal byrdefordelmæssige virkninger samt evt. incitamentsmæssige virkninger, herunder i forhold til at få reduceret antallet af personer på offentlig forsørgelse, vurderes.

Udvalget kan i sine undersøgelser inddrage ekstern bistand, herunder til vurdering af strukturelle forhold på arbejdsmarkedet som kan have betydning for det kommunale udgiftsbehov.

Afgivelse af rapport

Udvalgets arbejde igangsættes 2015, og udvalget skal afgive sin rapport ultimo 2016.

Noter:

Anvendt koordinatsystem: System Cityring (SCR)

Signaturer:

— Entreprisegrænse, SSA
 - - - Matrikelskel

▲ Indgang

Referencer:

MCW-3-SSA-SSA-Nep-DWG-011 Situationsplan 2

Grundkort for København Kommune:
 Kortgrundlag Copyright ©, Københavns Kommune
 (Repr. Sitatelse 2012-29686)

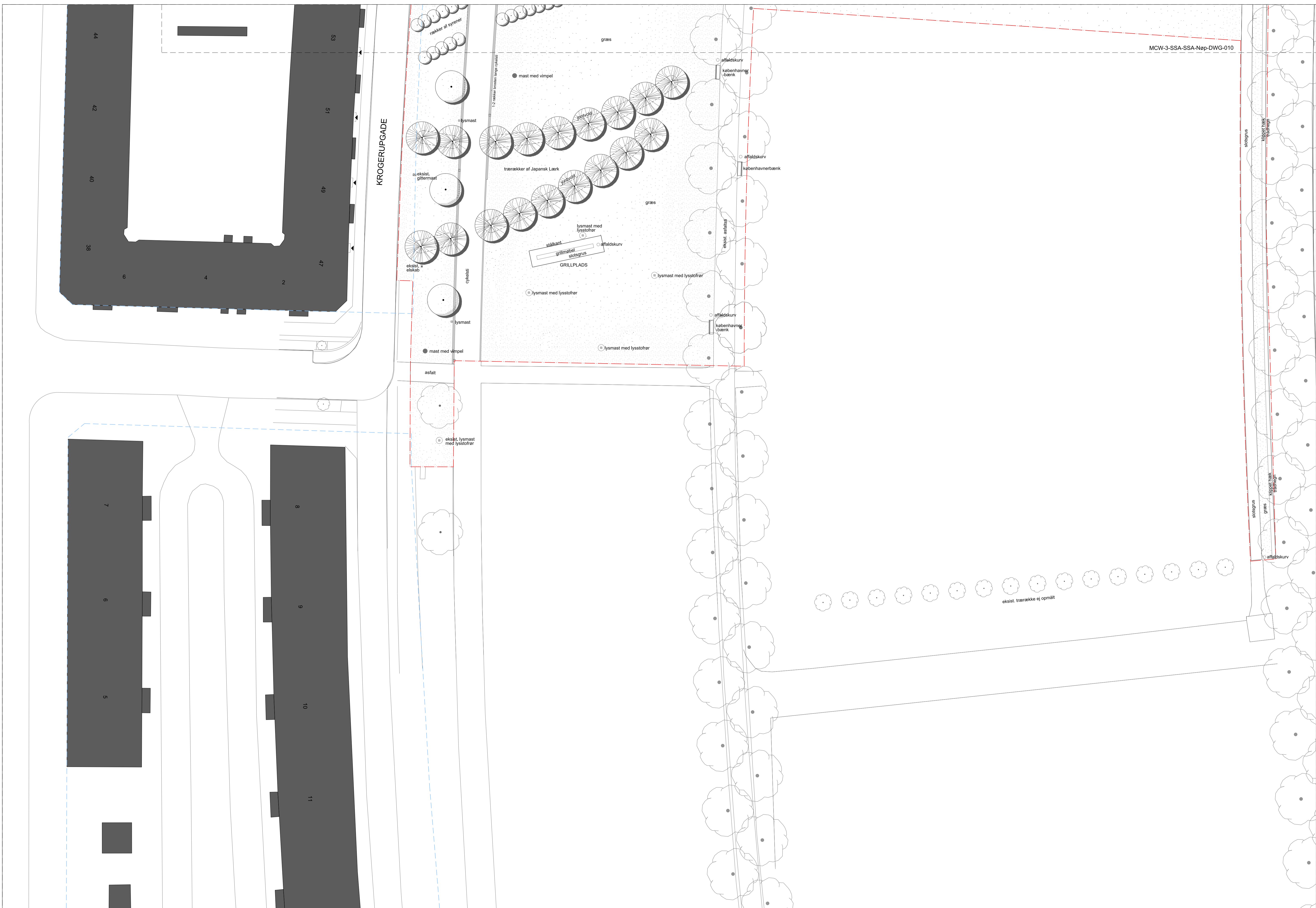
Ver.	Date	Description	Designed	Checked	Approved

**Metroselskabet I / S
 Cityringen MCW**

Tender Design
 Nørrebroparken
 Station Surface Area
 Situationsplan 1

WBS	71926
Drawn	ASJO
Designed	RIGN
Checked	AEL
Approved	TM
Scale	1:250(A1),1:500(A3)
Date	2016-06-28

Description	Document No.	Ver.
COWI ARUP SYSTRASYS Paralelsvej 2 2800 Kongens Lyngby	MCW-3-SSA-SSA-Nep-DWG-010	1.0

Noter:

Anvendt koordinatsystem: System Cityring (SCR)

Signaturer:

- Entreprisegrænse, SSA
- Matrikelskel
- ▲ Indgang

Referencer:

MCW-3-SSA-SSA-Nøp-DWG-010 Situationsplan 1

Grundkort for København Kommune:
Kortgrundlag Copyright ©, Københavns Kommune
(Repr. Statistisk 2012-2016)

Ver.	Date	Description	Designed	Checked	Approved

**Metroselskabet I / S
Cityringen MCW**

Tender Design	WBS	71926
Nørrebroparken	Drawn	ASJO
Station Surface Area	Designed	RIGN
Situationsplan 2	Checked	AEL
	Approved	TM
	Scale	1:250(A1),1:500(A3)
	Date	2016-06-28